

Grænt bókhald 2014

Íslenska kalkþörungafélagið ehf.

kt.: 680601-2670

Hafnarteig 4

465 Bíldudal

Efnisyfirlit

1.0 Skýrsla stjórnar og framkvæmdastjóra	3
2.0 Staðfesting endurskoðanda græns bókhalds	4
3.0 Íslenska kalkþörungafélagið ehf.	5
3.1 Starfsemin	5
3.2 Náman	5
4.0 Gæða- og umhverfisstefna Íslenska kalkþörungafélagsins ehf.	6
4.1 Gæðastefna.....	6
4.2 Umhverfisstefna.....	6
4.3 Grænt bókhald.....	6
5.0 Vinnslan	7
5.1 Grunnmynd hráefnissvæðis og vinnsluhúss.....	7
5.2 Hörpun og geymsla	8
5.3 Innmötunarkerfi	8
5.4 Gastankur	8
5.5 Þurrkari – þurrkun.....	9
5.6 Flokkun	9
5.7 Pökkun á áburði	9
5.7.1 Magnesíum (MgO) – Íblöndun	9
5.8 Mylla - Mölun	9
5.9 Pökkun – Lager	9
5.9.1 Umbúðir - Sekkjún.....	10
5.10 Kornunarverksmiðja	10
5.11 Flæðirit - Efnisvinnsla utandyra.....	11
5.12 Flæðirit - Vinnsluferli í verksmiðju	12
6.0 Aðföng og orka	13
6.1 Hráefnanotkun.....	13
6.2 Orka.....	13
6.3 Vatn.....	13
6.4 Smurolía.....	13
6.5 Umbúðir	13
7.0 Útblástur.....	14
8.0 Rekstur hreinsivirkja	14
9.0 Hávaði	14
10.0 Afrennsli	14
11.0 Fastur úrgangur	14
12.0 Flutningar	14
13.0 Massajafnvægi	15
13.1 Efnisnotkun	15
13.2 Efni útflutt	15
13.3 Orkunotkun	16
14.0 Lokaorð	17

1.0 Skýrsla stjórnar og framkvæmdastjóra

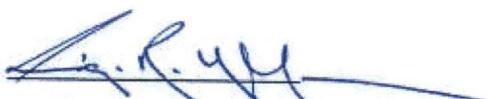
Nýting Íslenska kalkþörungafélagsins ehf. á kalkþörungaseti úr Arnarfirði hófst þann 10. ágúst árið 2005 þegar fyrstu kalkþörungunum var landað. Vinnsla á kalkþörungum hófst á Bíldudal í september 2007 og komið var á vöktun með helstu lykiltölum sem varða umhverfismál frá byrjun og í samræmi við reglugerð nr. 851/2002

Stjórn og framkvæmdastjórn félagsins álítur að upplýsingar sem fram koma í skýrslu þessari gefi réttar upplýsingar um umhverfismál fyrirtækisins.

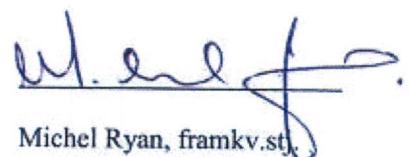
Stjórn og framkvæmdastjórn Íslenska kalkþörungafélagsins staðfesta hér með skýrslu um grænt bókhald félagsins fyrir árið 2014 með undirritun sinni.

Bíldudal 11.05.2015

Í stjórn

Sigurður Helgason

Michel Ryan, framkv.stj.

Framkvæmdastjóri
Einar Sveinn Ólafsson

2.0 Staðfesting endurskoðanda græns bókhalds

Við höfum endurskoðað tölulegar upplýsingar í skýrslu um grænt bókhald fyrir Íslenska kalkþörungafélagið ehf. fyrir árið 2014 sbr. 10. gr. reglugerðar nr. 851/2002 um grænt bókhald. Skýrsla um grænt bókhald er lögð fram af stjórnendum félagsins og á ábyrgð þeirra í samræmi við lög og reglur. Ábyrgð okkar felst í því álti sem við látum í ljós á skýrslunni á grundvelli endurskoðunarinnar.

Endurskoðunin felur í sér úrtakskannanir og athuganir á gögnum til að sannreyna tölulegar upplýsingar sem koma fram í skýrslunni. Við teljum að endurskoðunin sé nægjanlega traustur grunnur til að byggja álit okkar á.

Það er álit okkar að skýrsla Íslenska kalkþörungafélagsins ehf. um grænt bókhald á árinu 2014 sé gerð í samræmi við lög og reglur um innihald skýrslna um grænt bókhald og að tölulegar upplýsingar í skýrslunni séu í samræmi við þær aðferðir sem þar er gert grein fyrir.

Ísafirði, 11. maí 2015

Endurskoðun Vestfjarða ehf.

Guðmundur E. Kjartansson

3.0 Íslenska kalkþörungafélagið ehf.

3.1 Starfsemin

Íslenska kalkþörungafélagið ehf. nýtir kalkþörungaset af botni Arnarfjarðar. Kalkþörungar (e. *Lithothamnion sp.*) hafa á nokkur þúsund árum myndað þykk setlög á nokkrum svæðum í firðinum. Þeir innihalda mikið af Kalsíum (Ca) og Magnesíum (Mg) auk annarra steinefna. Úrvinnsla kalkþörunga felst í hörpun og þvotti, þurrkun, mölun og pökkun efnisins. Kalkþörungarnir eru fluttir út á ýmsum vinnslustigum: harpaðir og þvegnir til frekari vinnslu erlendis og fullunnir, þurrkaðir og flokkaðir/malaðir sem jarðvegsbætiefni og sem fóðurbætiefni til íblöndunar í skepnufóður. Framleiðsla fyrirtækisins er mest öll seld á erlendum mörkuðum og er afkastageta þess áætluð um 50þús. tonn á ári.

3.2 Náman

Áætlað magn kalkþörunga á þeim svæðum sem könnuð hafa verið í firðinum er 21,5 milljón m³ og aðeins lítið brot af því magni numið árlega. Efnistaka er framkvæmd með dæluskipi sem kemur nokkrum sinnum á ári og dælir setinu upp af botninum. Efninu er dælt í hráefnislón við verksmiðjuna á Bíldudal.

4.0 Gæða- og umhverfisstefna Íslenska kalkþörungafélagsins ehf.

4.1 Gæðastefna

Það er stefna Íslenska kalkþörungafélagsins ehf. að uppfylla ávallt væntingar viðskiptavina sinna á bestu mögulegum gæðum hráefnis og afurða. Stuðst er við gæðakerfi sem tryggja að markmið fyrirtækisins í gæðamálum náist hverju sinni. Rekjanleiki afurða frá kaupanda til námasvæðis skal vera tryggður. Fylgt er þeim lögum og reglugerðum sem við eiga hverju sinni. Fyrirtækið leitast við að nýta bestu framleiðslutækni sem býðst á hverjum tíma til vinnslu á kalkþörungum. Það er stefna fyrirtækisins að allir starfsmenn fyrirtækisins fái nauðsynlega þjálfun og menntun til að þeir geti sinnt starfi sínu af ánægju og nái að sýna hæfni í starfi þannig að væntingar viðskiptavina og starfsmanna fari ávallt saman.

4.2 Umhverfisstefna

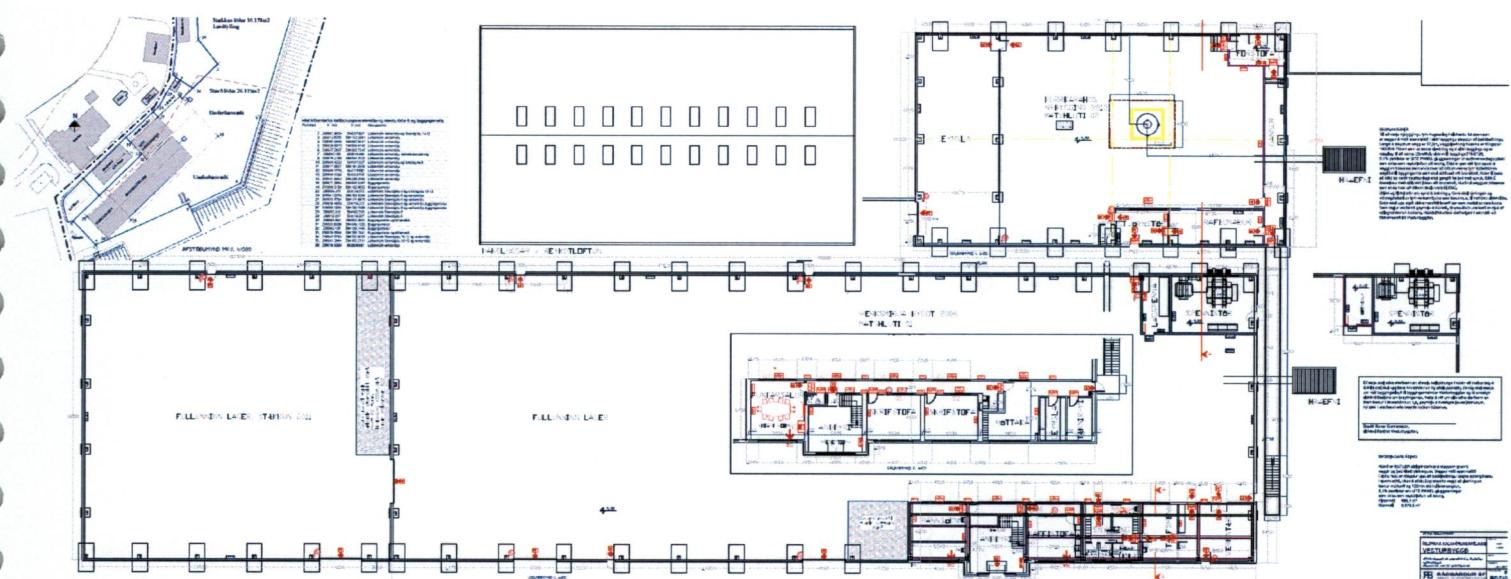
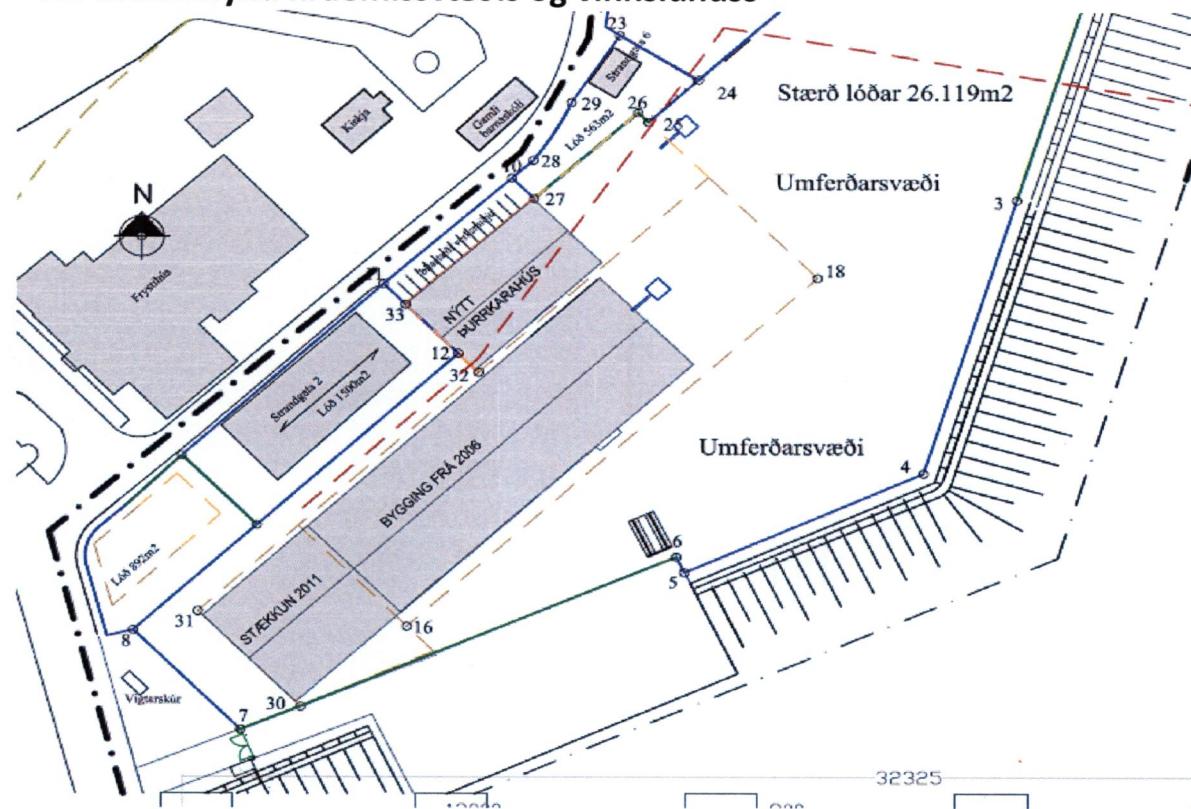
Það er stefna Íslenska kalkþörungafélagsins ehf. að starfsemi fyrirtækisins sé í sátt við umhverfi sitt. Fyrirtækið skal umgangast auðlindir og umhverfið af ábyrgð og samkvæmt þeim lögum og reglugerðum sem í gildi eru. Stefnt er að hámarks nýtingu hráefna og orkugjafa. Fyrirtækið leitast við að nota umhverfisvæn efni, rekstrarvörur og umbúðir. Halda skal úrgangi og losun frá verksmiðjunni í lágmarki og ætíð á skaðlausán hátt gagnvart náttúru og umhverfi.

4.3 Grænt bókhald

Með grænu bókhaldi er fylgst með hvernig umhverfismálum er háttað, helst með tölulegum upplýsingum. Þannig hlýst betra tækifæri til að fylgjast með hráefnisnotkun og helstu umhverfisáhrifum. Á þann hátt er hægt að stuðla að virkri stýringu og takmörkun á óæskilegum umhverfisáhrifum. Markmið Íslenska kalkþörungafélagsins ehf. er að taka upp umhverfisstjórnunarkerfi og er færsla græns bókhalds liður í því markmiði. Starfsfólk Íslenska kalkþörungafélagsins ehf. skal vera meðvitað um umhverfisstefnu fyrirtækisins og fá tækifæri til að taka þátt í mótu og þróun stefnunnar þannig að hagur þeirra og fyrirtækisins fari saman.

5.0 Vinnslan

5.1 Grunnmynd hráefnissvæðis og vinnsluhúss

5.2 Hörpun og geymsla

Kalkþörungaseti er dælt úr lestum dæluskips og í hráefnislón verksmiðjunnar við Bíldudalshöfn þar sem þeir eru geymdir til lengri tíma. Beltagrafa sér eftir þörfum um mokstur úr lóni í hörpu sem harpar efni til efnisgeymslu utanhúss. Grjót og skeljar yfir 50mm flokkast frá og er það m.a. notað til landfyllingar.

5.3 Innmötunarkerfi

Hjólaskófla er notuð til að moka kalkþörungum úr efnisgeymslu upp í innmötunarsíló sem búið er hristara. Ofan á því er öryggisgrind með rimlum og 120mm bili sem tryggir að stærri steinar og aðrir aðskotahlutir fari ekki niður í sílóið. Gert er ráð fyrir að sílóið sé fyllt, en það tekur 15m^3 , sem duga fyrir vinnsluna í u.p.b. eina klukkustund. Hristarinn jafnar flæði efnisins niður á færibandið sem flytur það inn í verksmiðjuna og upp í innmötunarsíló við þurrkarann. Ofan á því er 60mm öryggisnet sem tryggir að steinar og aðrir aðskotahlutir fari ekki niður í snigil á botninum á þessu sílói sem flytur kalkþörungana með jöfnu flæði inn í þurrkarann.

5.4 Gastankur

Gas var notað sem orkugjafi við þurrkun kalkþörunganna þar til í júlí mánuði ársins 2010 þegar skipt var yfir í rafmagn. Gasgeymir sem rúmar 90m^3 er áfram á planinu við hráefnislónið, u.p.b. 50m frá austurgafli verksmiðjunnar. Gas var notað við eftirþurrkun á kornuðum áburði fram á mitt ár 2014 en þá var skipt yfir í rafmagn og gasbúnaðurinn aftengdur.

5.5 Þurrkari – þurrkun

Þurrkunartromlan, sem að innanverðu er búin sprynum/skóflum, snýst með jöfnum hraða og flytur kalkþörungana áfram um leið og þeir eru þurrkaðir. Hitastillir í enda þurrkarans sér til þess að þurrkunin fari alltaf fram við rétt hitastig. Þurrkaðir kalkþörungar koma úr þurrkaranum inn í endahús með snigli í botni sem flytur þá í lyftu sem flytur þá áfram til flokkunar og mölunar.

5.6 Flokkun

Kalkþörungarnir eru flokkaðir eftir kornastærð. Stærstu bitar $\geq 12\text{mm}$ eru nær eingöngu steinar og eru þeir teknir beint niður í kör og út úr verksmiðjunni. Flokkarinn flokkar svo áfram í þrjár mismunandi stærðir. Þörungar $\leq 12\text{mm}$ fara áfram að lyftu og upp í millitanka 1, 2, 3, 7 og 8.

5.7 Pökkun á áburði

Frá flokkaranum er hægt að pakka kalkþörungum sem notaðir eru í áburð eða vatnssíun. Kornastærðin ræðst af kröfum viðskiptavinar hverju sinni.

5.7.1 Magnesíum (MgO) – Íblöndun

Stöð fyrir stórsekki með magnesíum (MgO) er við úrtak frá millitonkum og er magnesíum skammtað inn á snigilinn í réttum hlutföllum þegar varan *Acid Buf* er í framleiðslu.

5.8 Mylla - Mölun

Kalkþörungar koma frá sílóum 1, 2, 3, 7 og 8 með snigli að lyftu og þaðan með snigli að innmötunarsílói við mylluna (*e. bradley pulverizer*). Myllan malar niður í $\leq 250 \mu\text{m}$. Frá myllunni er efninu blásið yfir í síló 4, 5 og 6.

5.9 Pökkun – Lager

Úr sílóum 5 og 6 er efninu blásið upp í skömmutunarsíló fyrir sekkjun og vigtun. Efni úr sílói 4 fer í áburðarverksmiðjuna. Færibönd flytja sekki að lagersvæði þar sem þeir eru teknir með lyftara og komið fyrir á lager.

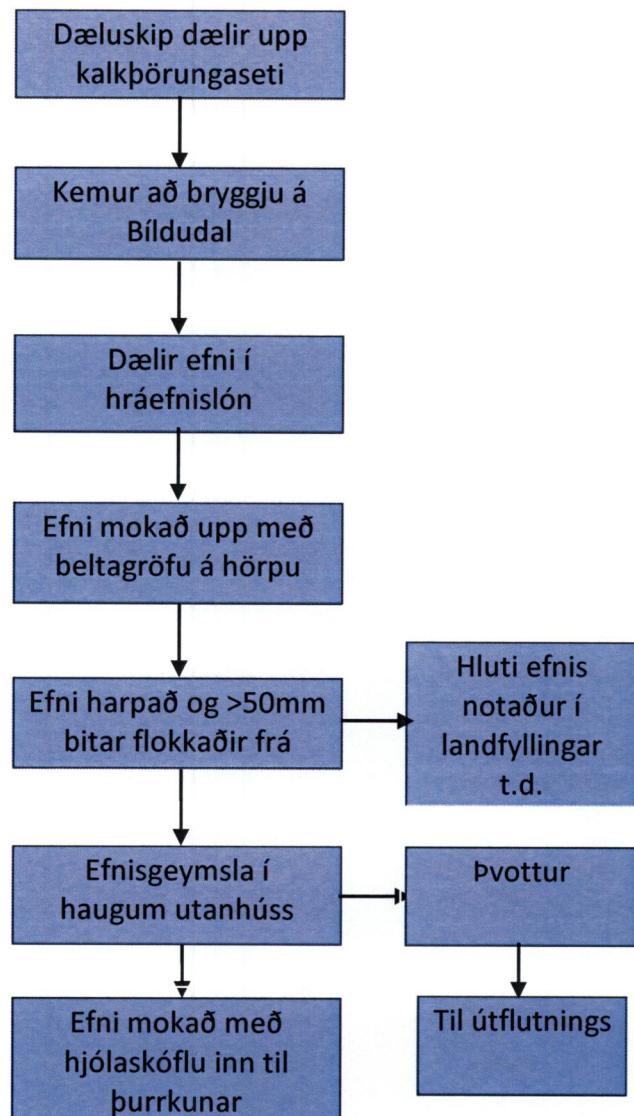
5.9.1 Umbúðir - Sekkjun

Allar umbúðir, sekkir og pokar, eru geymdar á brettum á afmörkuðum stað í verksmiðjunni þar sem ekki er hætta á mengun frá mengandi efnim eða aðskotahlutum. Góð umgengni og snyrtimennska við geymslu og meðferð umbúða er sjálfsögð krafa.

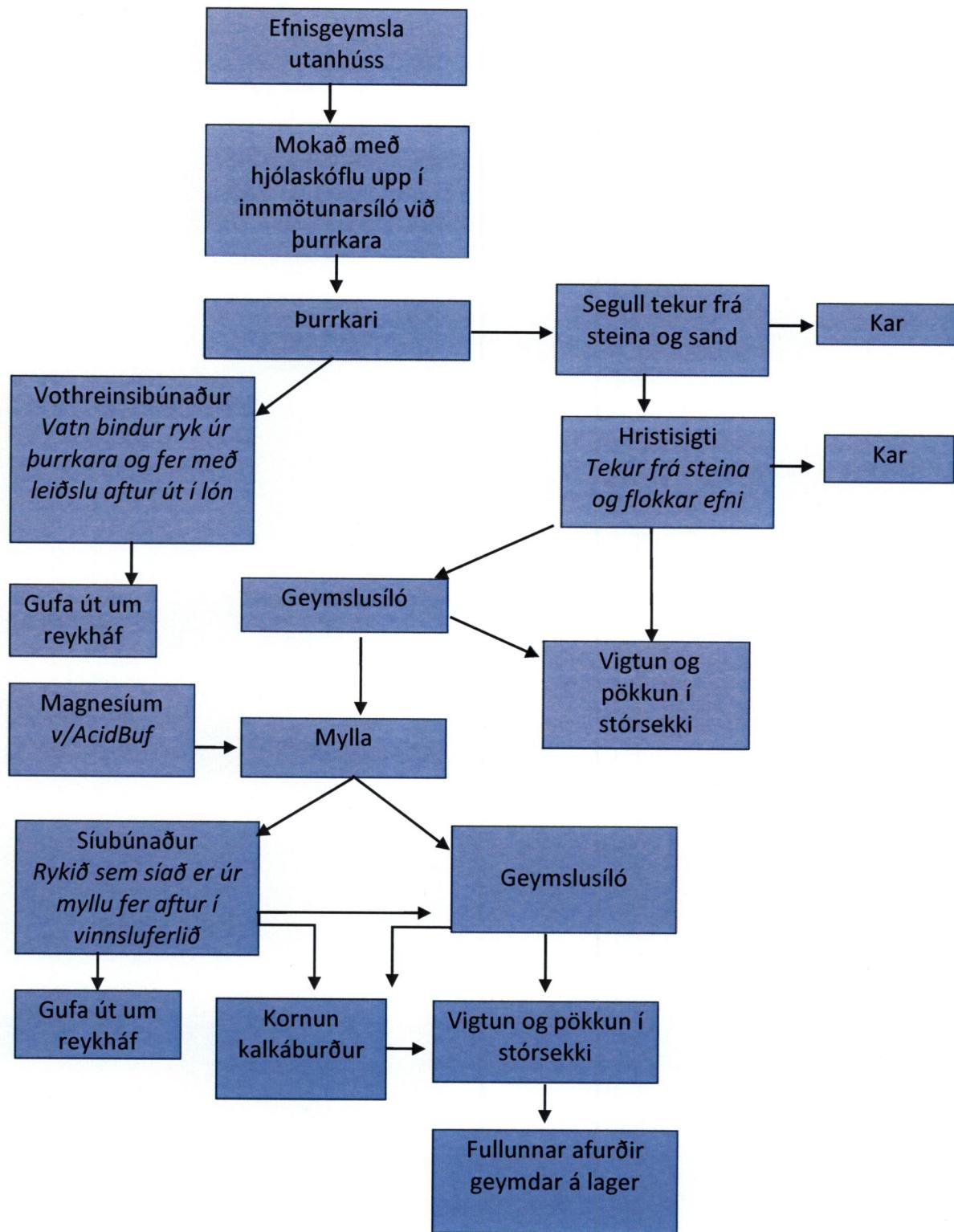
5.10 Kornunarverksmiðja

Í kornunarverksmiðju er búinn til áburður. Efni frá sílói 4 er blásið til kornunarverksmiðju þar sem efnið verður að áburðarkúlum.

5.11 Flæðirit - Efnisvinnsla utandyra

5.12 Flæðirit - Vinnsluferli í verksmiðju

6.0 Aðföng og orka

6.1 Hráefnanotkun

Eins og áður hefur komið fram þá er aðalhráefni verksmiðjunnar kalkþörungaset sem dælt er upp af botni Arnarfjarðar. Auk þess er magnesíum blandað í afurðina *Acid Buf* sem ætluð er sem bætiefni fyrir búpening. Magnesíumoxíð er flutt inn frá Ástralíu. Bindiefni (Borregard lím e. *calcium lignosulphonate*) er notað við framleiðslu á *Acid Buf G* en annars er engum viðbótarefnum bætt í afurðir verksmiðjunnar.

6.2 Orka

Skipting orkunotkunar er eftirfarandi:

- Rafmagn er notað við þurrkun kalkþörunganna.
- Gas var notað til eftirþurrkunar á kornuðum kalkáburð fram á mitt ár 2014.
- Rafmagn er notað á annan vélbúnað auk ljóss og hita.
- Olía er notuð á vinnuvélar.

6.3 Vatn

Vatn er notað sem neysluvatn og til vothreinsunar á útblásturslofti frá þurrkara.

6.4 Smurolía

Olíur eru notaðar til að smyrja ýmis tæki í verksmiðjunni. Notkun smurolíu árið 2014 var u.b.b. 300 ltr. og smurfeiti 160 ltr.

6.5 Umbúðir

Umbúðir eru stórsekkir, 600kg og 1250kg.

7.0 Útblástur

Afsog er frá rykuppsprettu í þurrkara og myllu og skal meðalgildi fyrir rykmagn í útblásturslofti sem berst út í andrúmsloftið fyrir klukkustundar meðalgildi vera minna en $20\text{mg}/\text{Nm}^3$ miðað við eðlilegt loftmagn frá viðkomandi uppsprettu.

Rykmælingar sem gerðar voru í maí sýndu rykmengun að meðal tali $24,36\text{mg}/\text{Nm}^3$ en mælingar í júní gáfu $39,2 \text{ mg}/\text{Nm}^3$. Unnið er að umbótum á hreinsibúnaði, með aðstoð írsks verfræðifyrtækis, sem mun lækka rykmagn í útblæstri.

8.0 Rekstur hreinsivirkja

Hreinsibúnaður fyrir hráefni, inniloft og útblástur hefur virkað misvel og var skipt yfir í vothreinsibúnað á útblæstri um mitt ár 2010. Þessu fylgdu vandamál og fyrir kom að rykmagn var of mikið. Stöðugt er unnið að endurbótum á búnaðinum og vonir standa um að árangur náist á árinu 2015.

9.0 Hávaði

Viðmiðunarmörk á hávaða frá verksmiðju eru <70 db og sýna mælingar við lóðarmörk <70db og í nærliggjandi íbúðarhverfum <55db.

10.0 Afrennsli

Afrennsli frá vothreinsibúnaði verksmiðjunnar fer aftur út í hráefnislón. Annað frárennsli er frá hreinlætisaðstöðu og þakrennum sem fer sína leið.

11.0 Fastur úrgangur

Allur úrgangur er flokkaður og fer þannig á gámastöð Gámaþjónustu Vestfjarða sem annast sorphirðu á svæðinu.

12.0 Flutningar

Hráefni kemur með dæluskipi frá námasvæði til hafnar við verksmiðjuna. Tilflutningur efnis á hráefnissvæði verksmiðjunnar fer fram með beltagröfu, hörpu og hjólaskóflu. Lyftrarar sjá svo um tilfærslu afurða eftir pökkun. Afurðir eru nær allar fluttar út, í 900kg – 1100 kg . sekkjum.

13.0 Massajafnvægi

Eftirfarandi töflur sýna notkun Íslenska kalkþörungafélagsins ehf. á efni og orku árið 2014 og úrgangi sem til verður við framleiðsluna. Magn kalkþörunga sem er landað er tilgreint í m³. Efni til útflutnings er gefið upp í tonnum. Efni til vinnslu er ekki vigtað en allt þurrkað og sekkjað efni er vigtað. Úrgangur frá vinnslu er aðallega skeljar, grjót, sandur og leir sem safnast og sest til í hráefnislóni og áætlað magnið þar er 3000m³. Annar úrgangur er ekki vigtaður.

13.1 Efnisnotkun

Hráefni:	Kalkþörungar	74.549m ³
	Magnesíum	132,6 tonn
Annað:	Vatn	441.991 ltr.
Hjálparefni:	Umbúðir, stórsekkir	47.006 stk.
	Borregard lím fyrir kornun	17,4 tonn

13.2 Efni útflutti

Fóðurbætiefni	1.003 tonn
Jarðvegsbætiefni	707 tonn
Þvegið efni til manneldis	1.134 tonn
Fínmalað efni	27.803 tonn
Purrkað óflokkað	16.711 tonn

Útblástur: Rykefni 24,36 mg/Nm³ í maí, 39,2 mg/Nm³ í júní.

Úrgangur: Ryk úr síum Endurunnið

13.3 Orkunotkun

Raforka:	Vélar og ljós	20.091.834 Kwh
Olía:	Dieselolía á farartæki	37.308 lítrar
Gas*:	Propangas til þurrkunar	10,2 tonn

* Gas var aðeins notað við eftirþurrkun á kornuðum áburði en notkun þess var hætt um mitt ár 2014.

14.0 Lokaorð

Grænt bókhald hjá Íslenska kalkþörungafélaginu ehf. skapar betra yfirlit yfir þá þætti framleiðslunnar sem geta haft áhrif á umhverfið. Skráningar og útgáfa skýrslu um grænt bókhald er mikilvæg til að upplýsa viðskiptavini, stjórnvöld og almenning en jafnframt starfsmenn fyrirtækisins um að draga megi með skipulögðum hætti úr notkun mengandi efna. Einnig að framleiðslaðferðir séu þróaðar þannig að áhrif á umhverfið séu sem minnst.

Framleiðsla fyrirtækisins byggist alfarið á nýtingu náttúrulegra hráefna og umbreyting þeirra í endanlega afurð er ekki flókin og engin mengandi efni notuð. Áhrif á umhverfið eru þó vissulega fyrir hendi og vöktun framleiðsluferlis og umhverfis því afar mikilvæg. Áhersla er lögð á að starfsemin sé ætíð í sátt við umhverfi og samfélag og mun grænt bókhald styðja við og styrkja þann ásetning.